

T.C.
HAZİNE VE MALİYE BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/27886
62 161

Sayı :Z-19809844-610- **414 7593**
Konu : 7/27886 Esas Sayılı Soru Önergesi

29 07/ 2025

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14/05/2025 tarihli ve E-43452547-120.07.04- 1628918 sayılı yazınız.

İlgi yazınız ekinde alınan Diyarbakır Milletvekili Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU'na ait yazılı soru önergesine ilişkin olarak, Bakanlığımız tarafından hazırlanan cevap metni ektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Mehmet ŞİMŞEK

Bakan

Ek: Önerge Cevabı

7/27886 Esas Sayılı Soru Önergesine İlişkin Olarak Hazine ve Maliye Bakanlığı Cevap Metni

Sayın Av. Dr. M. Sezgin TANRIKULU, öncelikle şahsıma yönelik olarak Bakanlığımıza sunduğunuz yazılı soru önergeniz için teşekkür ederim.

2025-2027 Orta Vadeli Programda, vergi politikalarımız ile büyüme ve sosyal adalet ilkeleri ekseninde yatırımın, istihdamın, üretimin, ihracatın ve rekabet ortamının desteklenmesine devam edileceği ifade edilmiştir.

Bu çerçevede, cari açığın azaltılarak ithalat bağımlılığı yüksek olan ara malı ve ürünlerin üretiminin artırılması, teknolojik dönüşümü sağlayacak yüksek ve orta-yüksek teknoloji içeren yatırımların desteklenmesi, en az gelişmiş bölgelere sağlanan yatırım desteklerinin artırılması, bölgesel gelişmişlik farklılıklarının azaltılması, destek unsurlarının etkinliğinin artırılması ile kümelenme faaliyetlerinin desteklenmesi amacıyla çok kapsamlı bir teşvik sistemi tasarlanmıştır.

Teşvik sistemi kapsamında bölgesel teşvik sistemi, öncelikli yatırım konularının teşviki, stratejik yatırımların teşviki, cazibe merkezlerinin teşviki ve genel teşvik uygulamaları olmak üzere belirlenmiş kriterler çerçevesinde bölgelere, konulara ve yatırımlara farklı yoğunlukta teşvik unsurları uygulanmaktadır.

Teşvik unsurları; katma değer vergisi iadesi ve indirimi, gümrük vergisi muafiyeti, vergi indirimi, sigorta primi işçi ve işveren hissesi desteği, faiz ve kar payı desteği, yatırım yeri tahsisi, enerji tüketim harcamalarının karşılanması, ücret desteği sağlanması, yatırıma ortak olunması, alım garantisi, alt yapı yatırım desteği, faiz hibe desteği gibi birçok bileşenden oluşmaktadır.

Sağlanan teşviklerden olan indirimli kurumlar vergisi ile yatırımcılara, yatırım yapılan bölgeye, yatırım büyüklüğüne ve yatırım konusuna göre farklı oranlarda destek sağlanmaktadır. Gelir vergisi mükellefleri de ilgili şartları sağlamaları koşuluyla bu teşvikten yararlanabilmektedir.

Bununla birlikte, ülkemizin mevcut veya gelecekte ortaya çıkabilecek ihtiyaçlarını karşılayacak, arz güvenliğini sağlayacak, dışa bağımlılığı azaltacak, teknolojik dönüşümünü sağlayacak, yenilikçi, Ar-Ge yoğun ve katma değeri yüksek yatırımlar proje bazlı olarak desteklenmekte ve bu yatırımlara diğer yatırımlara göre daha fazla vergisel teşvikler sağlanmaktadır.

Bu doğrultuda, Yüksek Teknoloji Yatırım Programı HIT-30 devreye alınmıştır. Program, yarı iletkenler, mobilite, yenilenebilir enerji, ileri üretim teknolojileri, dijital teknolojiler,

haberleşme, uzay ve sağlıklı yaşam gibi alanlara odaklanmakta ve bu sektörlere 30 milyar dolar kaynak tahsisi öngörülmektedir.

Dijitalleşmenin getirdiği dönüşüm, özel sektörün dijital kapasitesini artırma yolunda önemli bir kaldıraç işlevi görmektedir. Bu kapsamda “Dijital Türkiye”, “Ulusal Veri Stratejisi” ve “Ulusal Yapay Zekâ Stratejisi” gibi programlarla inovasyon teşvik edilmekte, dijital altyapı güçlendirilmekte ve veri temelli ekonomik dönüşüm desteklenmektedir.

Ayrıca, Bakanlığımız tarafından yürütülen Hazine destekli kefalet sistemi (Sistem) ile, KOBİ’lerimiz öncelikli olmak üzere finansmana erişim sorunu yaşayan işletmelere güncel ekonomik ihtiyaçlar doğrultusunda destek sağlanmaktadır.

Sistem kapsamında halihazırda 15 adet destek paketi yürürlükte olup, söz konusu destek paketleri kapsamında 04.07.2025 tarihi itibarıyla 70 milyar TL kefalet karşılığı 81,5 milyar TL kredi kullanılmıştır. Halihazırda kullanılabilecek 81,8 milyar TL kefalet karşılığı 98,9 milyar TL kredi imkânı bulunmaktadır. Bu çerçevede, dijital dönüşüm faaliyetlerini desteklemek amacıyla 3,5 milyar TL kefalet karşılığı 4,4 milyar TL kredi imkânı sunan iki adet destek paketi yürürlüğe alınmıştır.

Öte yandan, 5570 sayılı Kamu Sermayeli Bankalar Tarafından Yürütülen Faiz Destekli Kredi ve Kâr Payı Destekli Fon Kullanılmasına Dair Kanun çerçevesinde, T. Halk Bankası A.Ş. tarafından esnaf ve sanatkârların finansman ihtiyaçlarının uygun koşullarda karşılanmasını teminen 2002 yılından itibaren yürürlüğe giren kararlar çerçevesinde Hazine faiz/kâr payı destekli krediler kullanılmaktadır. Esnaf ve sanatkârlara kullanılan kredilere cari faiz oranları esas alınarak %50 indirim oranı uygulanmakta olup indirim nedeniyle oluşan fark Bakanlığımız bütçesinden karşılanmaktadır.

Sağlanan bu imkân kapsamında, yıllar içinde geniş bir kesime ulaşılmış olup esnaf ve sanatkârlar için finansmana erişim kolaylaştırılmıştır. Böylece ekonomik faaliyetlerin sürdürülebilirliği desteklenmiş, yıllar içinde artan talebe oranla bütçede ayrılan ödenekler de bu ihtiyacı karşılayacak şekilde düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, Yatırım Eğilimi İstatistikleri ve İktisadi Yönelim İstatistikleri, uluslararası standartlara uyumlu bir şekilde "Avrupa Birliği Uyumlaştırılmış İşyeri ve Tüketici Anketleri Ortak Programı" kapsamında yürütülmekte ve yayımlanmaktadır. Sonuçlar, imalat sektörü geneline ek olarak mümkün olan alt gruplarda halihazırda yayımlanmaktadır. İktisadi Yönelim İstatistikleri için mal grupları ve büyüklük grupları alt başlıklarında, İktisadi Yönelim Anketi kapsamında derlenen Kapasite Kullanım Oranı istatistikleri için mal grupları, büyüklük grupları ve ikili sektör alt başlıklarında, Yatırım Eğilimi İstatistikleri için ise büyüklük grubu alt başlığında yayımlanan veriler "<https://evds2.tcmb.gov.tr/>" internet adresinde yayımlanmakta ve kamuoyuyla paylaşılmaktadır.